

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 13. julija 1881.

Obseg: Opomin našim sadjerejcem. — Gospodarske novice. — Da leseni koli v zemlji ne gnjijejo. — Druga razstava pitane živine na Dunaji v prihodnjem letu. — Zopet dva za kranjsko favno nova polžka. — Iz seje odbora Matice slovenske v Ljubljani 9. julija. — Jan. Jarc, doktorand medicinae. — „San Clementi“ v Rimu. (Konec.) — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Opomin našim sadjerejcem.

Āeravno se v večjem delu naših krajev letos pričakujejo obilni pridelki mnogovrstnega sadja in se naši sadjerejci po mnogih slabih letinah veselijo blagoslova božjega, opominjamo jih vendar, naj v tem veselji, ki ga jim iz srca privošimo, ne zabijo hude zime lanske (1879 — 1880), ki je na tisoĉe sadnih dreves popolno pokonĉala, druga tako hudo stisnila, da še zmirom hirajo, — vsa pa so tako oslabela, da letos, posebno ĉe so s sadjem precej obložena, potrebujejo obilne moĉi, to je, obilega gnoja, da do dobrega dozori sad na njih, pa se tudi drevesa krepka hranijo. Nikar naj ne pozabimo, da naša drevesa so po ostri lanski zimi veĉidel napol bolna in da nam preje ali pozneje pomrjô, ĉe jih ne okrepcamo z obilim gnojem. Āe tega ne storimo, bo vsled lanske zime in pa letošnje bogate rodovitosti v enem ali dveh letih veliko krepkih dreves vsahnelo.

Moĉno gnojiti drevju je edina jim pomoĉ, da jih ohranimo, — gnoj pa mora biti tak, da hitro razvija svojo moĉ, to je, ne v suhem, ampak tekoĉem stanji; gnojníci, kateri se nekoliko vode prilije, da ni prehuda, pa nekoliko pepela, saj in košĉene moke (v prah zmletih kosti) dodá, to je najbolja mešanica.

O vsem tem so „Novice“ v 4. listu prinesle natanĉen poduk.

Āe smo gnojili drevesom po cvetji, smo jim pomagali, da obdržiĉo nastavlĉeno sadje, — ĉe jim gnojimo meseca avgusta (velikega srpana) se debelí sadje, prav tako tudi, ĉe jim gnojimo septembra meseca, — da pa rast sadovnega lesa pospešimo, gnojimo jim na pozno jesen, in tudi pozimi, da bodo prihodnjo spomlad krepko pognala.

Naj vam, dragi gospodarji, ta opomin ni prazen glas, ampak naj spodbudí vas to, da se usmilite sadnega drevja, katero samo po sebi — brez hrane, brez gnoja — ne more nastavlĉati sadja. Āe vas pa morebiti tudi te besede ne ganejo do gnojenja, naj vas gane vsaj spomin na to, da nam je lanska ostra zima vniĉila ĉuda veliko drevja, mnogo njih pa tudi tako oslabela, da potrebujejo moĉi po gnoji.

Gospodarske novice.

Letošnja cena svilnih kokonov v Gorici.

Kilo lepe pšeniĉne galete se plaĉuje na Goriskem trgu po 1 gold. 75 kr., druge vrste 1 gold. 60 krajc. do 1 gold. 50 kr., zelena po 1 gold. 40 kr.

Taka cena je tudi v drugih trgih: v Gradiški, Korminu, Vidmu. Pri pošiljatvi pazijo naj svilorejci na nasvet moj podan jim v lanskem letu, da se kokoni ne sparijo ali pregrejejo. Taka roba potem pada silno v ceni.

Prof. Franc Povše.

* Razstava sadja in grozdja, zelenjave, cvetic in vrtnarskega orodja zopet napravi c. kr. vrtnarsko društvo dunajsko letošnje jesen od 29. dne septembra do 3. oktobra.

V to razstavo, v kateri se bodo za posebno lepe reĉi delile medalije, ĉastne diplome in tudi darila s cekini, zamorejo iz vsake dežele sadjerejci, vrtnarji ali drugi kaj poslati, ĉe to zadnji ĉas 8 dni pred razstavo z besedo ali pismom se ve da v nemškem jeziku naznanijo pisarnici c. k. vrtnarskega društva na Dunaji (k. k. Gartenbaugesellschaft in Wien) in pa povedó, kaj mislijo razstaviti in koliko prostora v □ metrih bodo za svojo razstavo potrebovali na tleh, na mizi ali na steni; to pa morajo napovedati pred 26. septembrom. V razstavo poslane reĉi sprejema na Dunaji razstavni odbor in jih razpostavlĉa od 27. dne septembra dopoldne do 28. septembra zveĉer. Kdor pa kaj razstavi, mora sam ali po kakem svojem naroĉniku do konca razstave nadzorovati razpostavlĉene reĉi, da se kaj ne poškoduje ali pozgubí. Medalije, premije in diplome se delijo zadnji dan razstave, to je, 3. dne oktobra ob 10. uri dopoludne.

Ker je dunajsko vrtnarsko društvo vsem druŹbam kmetijskim poslalo veĉ vabil (programov), v katerih je vse, kar je razstavnikom vedeti potreba, bolj na drobno razloŹeno, naj se vsak, kdor kaj razstaviti misli, zategadelj obrne do pisarnice svoje kmetijske druŹbe.

* Uĉenci Źtajerske sadje- in vinorejske Źole v Mariaboru so se 26., 27. in 28. junija pod vodstvom ravnatelja te Źole gosp. Goethe-a in nogradnika Ketz-a podali v nekatere vinograde bizeljske, ogledat po trtni uŹi poŹkodovane trte. Pri tej priliki je g. Goethe vinorejcem v BreŹicah zbranim razloŹil glavne reĉi, ki jih jim je o trtni uŹi (filokseri) vedeti treba; nogradnik Ketz pa je uĉence in vincarje v nogradih poduĉeval, kako se po